

**URZĄD
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KATOWICACH**

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel/Fax (0-32) 255-26-47, Tel. /Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, dn.23.11.2000r.

RKT-535-w-03/00/MK

DECYZJA Nr RKT-36/2000

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po rozpoznaniu wniosku Zarządu Gminy Pawłowice w sprawie nakazania zaniechania przez Telekomunikację Polską S.A. w Warszawie stosowania praktyk monopolistycznych polegających na:

- narzucaniu uciążliwych warunków umowy z dnia 22.08.1994r. zawartej pomiędzy TP S.A. a Gminą Pawłowice poprzez arbitralne ustalenie, iż wybudowana sieć telekomunikacyjna na obszarze Gminy wybudowana przy współudziale środków pochodzących z budżetu Gminy Pawłowice stanowić będzie własność TP S.A., co sprawiało iż TP S.A. uzyskała z tego tytułu nieuzasadnione korzyści finansowe,
- stosowanie na podstawie wewnętrznych uregulowań w ramach TP S.A. , refundacji środków finansowych wyłącznie wobec kontrahentów nie będących gminami,

co zdaniem Gminy Pawłowice stanowiło naruszenie przepisów ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. nr 31, poz. 381 , Dz.U. z 2000r. nr 60, poz.704), na podstawie art.104 k.p.a i art.21 ust.1 w/w ustawy, **odmawia** wszczęcia postępowania administracyjnego z wniosku Gminy Pawłowice przeciwko Telekomunikacji Polskiej S.A. w Warszawie pod zarzutem naruszenia przepisów w/w ustawy.

Uzasadnienie

W dniu 15.09.2000r. do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach wpłynął wniosek Gminy Pawłowice z dnia 24.08.2000r. dotyczący wszczęcia postępowania administracyjnego przeciwko Telekomunikacji

Polskiej S.A. w Warszawie, w sprawie stwierdzenia stosowania przez tego przedsiębiorcę praktyk monopolistycznych o jakich mowa w ustawie z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. nr 31, poz. 381 , Dz.U. z 2000r. nr 60, poz.704).

Z uzasadnienia wniosku wynika, iż w dniu 22.08.1994r. pomiędzy Telekomunikacją Polską S.A. (zwana dalej TP S.A.) reprezentowaną przez Dyrektora Zakładu TP S.A. w Rybniku, a Gminą Pawłowice, została zawarta umowa nr 1/94, zgodnie z którą miała zostać dokonana kompleksowa telefonizacja Gminy Pawłowice. Zgodnie z § 3 tej umowy inwestycja miała być realizowana ze środków pochodzących z TP S.A., budżetu Gminy Pawłowice oraz Społecznego Komitetu Telefonizacji Gminy Pawłowice. Zgodnie z zapisem § 10 umowy, kwoty pieniężne wnoszone przez członków Społecznego Komitetu Telefonizacji podlegały rekompensacie przez TP S.A. poprzez przyjęcie, iż wkład ten stanowi przedpłatę na usługi telekomunikacyjne, które będą rozliczane zgodnie z par.46 ust.5 Regulaminu wykonywania usług telekomunikacyjnych o charakterze powszechnym przez TP S.A. Natomiast zgodnie z § 12 tej umowy, rekompensacie nie podlega całkowity udział finansowy budżetu Gminy Pawłowice określony w § 3 tej umowy. Ponadto zgodnie z § 14 umowy, po zakończeniu realizacji tej inwestycji, miała ona przejść na własność Inwestora-czyli TP SA. Przewidywany termin zakończenia realizacji inwestycji był określony na 31 grudnia 1995r. Zdaniem Gminy Pawłowice poprzez uregulowania zawarte w powyższej umowie TP S.A. dopuściła się stosowania praktyk monopolistycznych poprzez pozbawienie Gminy możliwości rekompensaty wniesionych z budżetu Gminy środków, w odróżnieniu od środków wnoszonych przez członków Społecznego Komitetu Telefonizacji. Ponadto zdaniem Gminy praktyką monopolistyczną jest przejście na własność TP S.A. składników majątkowych tj. sieci telefonicznej wybudowanej przy współudziale Gminy i z środków pochodzących z budżetu tej Gminy. Brak możliwości wyboru innego kontrahenta spowodował przyjęcie niekorzystnych warunków narzuconych przez TP S.A.

Poprzez takie zachowanie zdaniem Gminy, TP S.A. naruszyła swą dominującą pozycję na rynku i narzuciła Gminie tak niekorzystne warunki umowy. Upatrując w takim zachowaniu TP S.A. naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie konsumentów, Gmina złożyła w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów wnioski o wszczęcie przeciwko TP S.A. postępowania antymonopolowego.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył co następuje:

Celem ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. nr 31, poz. 381 , Dz.U. z 2000r. nr 60, poz.704 - zwanej dalej ustawą antymonopolową), jest zapewnienie rozwoju konkurencji, ochrona przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk monopolistycznych przez przedsiębiorców posiadających pozycję co najmniej dominującą na rynku. Zgodnie z art.2 pkt 7 ustawy antymonopolowej, przedsiębiorca posiada pozycję dominującą, w przypadku gdy nie spotyka się z istotną konkurencją na rynku krajowym lub lokalnym. Domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Do ustalenia pozycji danego przedsiębiorcy na rynku konieczne jest określenie rynku relewantnego (właściwego) w danej sprawie.

Rynkiem produktowym w rozpatrywanej sprawie jest rynek świadczenia usług telekomunikacyjnych, natomiast rynkiem geograficznym rynek Gminy Pawłowice. Na tak określonym rynku Telekomunikacja Polska S.A. nie spotykała się z konkurencją w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych, wobec czego na tak określonym rynku zgodnie z art.2 pkt.6 w/w ustawy, posiadała pozycję monopolistyczną .

Art.21 ust.1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów stanowi, iż postępowanie administracyjne w wypadkach przewidzianych w w/w ustawie wszczyna się z urzędu lub na wniosek uprawnionego. Nie wszczyna się postępowania, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano stosowania praktyki monopolistycznej, upłynął rok. Zgodnie z wyrokiem Sądu Antymonopolowego z dnia 20 września 2000r. wydanym w sprawie odwołania TP S.A. od decyzji organu antymonopolowego kończącej postępowanie administracyjne wszczęte z wniosku Związku Gmin Wiejskich R.P. w podobnej sprawie (sygn.akt XVII Ama 89/99), „...początek biegu terminu o jakim mowa w art.21 ust.1 w/w ustawy, rozpoczyna się najpóźniej w dacie zawarcia umowy, w której został zarzucony uciążliwy warunek lub dokonano sprzedaży towarów (usług) w sposób uprzywilejowujący niektóre podmioty...”. Tak więc wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie stwierdzenia stosowania praktyki monopolistycznej polegającej na narzucaniu uciążliwych warunków umów oraz sprzedaży usług w sposób powodujący uprzywilejowanie jednych podmiotów względem innych, może nastąpić przed końcem następnego roku kalendarzowego licząc od daty zawarcia między stronami umowy, w wyniku której są zdaniem wnioskodawcy stosowane praktyki monopolistyczne.

W rozpatrywanym przypadku umowa pomiędzy TP S.A. , a Gminą Pawłowice została zawarta w dniu 22 sierpnia 1994r. Wobec czego wszczęcie postępowania antymonopolowego mogło nastąpić do 31 grudnia 1995r. Natomiast wniosek Gminy Pawłowice o wszczęcie postępowania przeciwko TP S.A. wpłynął do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 07.09.2000r. tj. w okresie prawie 5-ciu lat od daty kiedy taki wniosek do Urzędu Gmina mogła złożyć, a więc wniosek z dnia 24.08.2000r. dotyczył sprawy przedawnionej. Z racji tego, iż wniosek Gminy Pawłowice z dnia 24.08.2000r. został złożony po terminie wynikającym z art.21 ust.1 ustawy antymonopolowej, postępowanie administracyjne nie może zostać wszczęte. Powyższe stanowisko jest zbieżne z aktualnym orzecznictwem Sądu Antymonopolowego w tej kwestii.

Biorąc powyższe pod uwagę Urząd postanowił jak w sentencji decyzji.

Zgodnie z § 6.1 oraz § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1999r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 7, poz. 55), niniejsza decyzja została podpisana przez Dyrektora Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach.

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

DYREKTOR DELEGATURY
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach

ALICJA KRAL